Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Prinses Irenestraat 6 2595 BD DEN HAAG

Bezuidenhoutseweg 73 2594 AC Den Haag

en Energie

Bezoekadres

Postadres Postbus 20401 2500 FK Den Haag

Overheidsidentificatienr 0000001003214369000

Directoraat-generaal Klimaat

T 070 379 8911 (algemeen) F 070 378 6100 (algemeen) www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk DGKE / 27069691

Bijlage(n)

Datum 10 mei 2023

Betreft Aanbieding eindrapport klimaattafel Bonaire

Geachte Voorzitter,

Hoewel klimaatverandering wereldwijd effect heeft, is zeker in Caribisch Nederland de impact van klimaatverandering groot en direct voelbaar. Kleine eilanden zoals Bonaire hebben een relatief grote kans op negatieve gevolgen van zeespiegelstijging, droogte, en aantasting en verlies van koraalriffen. Voor eilanden zoals Saba en Sint Eustatius zijn de verwoestende effecten van zware stormen en tropische orkanen helaas al bekend en de kans op dergelijke zware stormen zal alleen maar toenemen¹. Kortom, Caribisch Nederland staat al in de frontline van klimaatverandering. Tegelijkertijd liggen op de eilanden ook grote kansen om te tonen hoe we klimaatverandering het hoofd kunnen bieden en kunnen we van Caribisch Nederland een voorbeeld maken voor kwetsbare eilandstaten van over de hele wereld. Daarom is het van belang dat we nu verdere stappen gaan zetten om de eilanden in het Caribische deel van ons Koninkrijk te verduurzamen en weerbaarder te maken tegen de gevolgen van klimaatverandering.

In november 2022 is de heer E.H.T.M. (Ed) Nijpels door het kabinet aangesteld als kwartiermaker klimaattafel Bonaire, na een verzoek van het bestuurscollege van Bonaire. Zijn opdracht was om de opzet van een klimaattafel op Bonaire te faciliteren en een voorstel te schrijven voor een organisatieplan en een strategische agenda. Ook heeft het kabinet de kwartiermaker gevraagd om te bezien of de conclusies voor Bonaire ook van toepassing zijn op Saba en Sint Eustatius². Op 8 mei jl. heb ik het genoegen gehad om samen met de waarnemend gezaghebber de heer Nolly Oleana van het Openbaar Lichaam Bonaire het eindrapport van de heer Nijpels in ontvangst te mogen nemen. Hiervoor wil ik hem namens het kabinet en het Openbaar Lichaam Bonaire hartelijk danken. Met deze brief bied ik uw Kamer, mede namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat en de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het rapport van de heer Nijpels aan.

De kwartiermaker roept in zijn advies op tot instelling van een klimaattafel op Bonaire die het adaptatie- en mitigatievraagstuk samen behandelt. Hierbij is het van belang om het maken van klimaatbeleid niet los te zien van de

¹ IPCC rapport Climate Change 2022, impact, adaptations and vulnerabilities. Zie: $https://report.ipcc.ch/ar6/wg2/IPCC\_AR6\_WGII\_FullReport.pdf$

²Zie ook: <u>Ed Nijpels aangesteld als kwartiermaker klimaattafel Bonaire | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl</u>

Directoraat-generaal Klimaat en Energie

Ons kenmerk DGKE / 27069691

sociaaleconomische uitdagingen die Caribisch Nederland heeft. Er is zowel bij het kabinet als het Openbaar Lichaam Bonaire draagvlak voor instelling van zo'n tafel. Deze klimaattafel opereert onder de verantwoordelijkheid van het Openbaar Lichaam Bonaire waarbij het kabinet een faciliterende rol zal vervullen. De tafel zal worden geleid door een nader te benoemen onafhankelijk voorzitter. Door het proces van deze klimaattafel aan te gaan, willen het kabinet en het Openbaar Lichaam Bonaire faciliteren dat er een langetermijnklimaatvisie voor Bonaire wordt opgesteld.

Hoewel het de nadrukkelijke intentie van bovengenoemde partijen is om een klimaattafel in Bonaire op te zetten, is één van de conclusies van het rapport van de heer Nijpels dat het onwaarschijnlijk is dat deze klimaattafel haar omvangrijke taak zal vervullen als er niet aan enkele randvoorwaarden wordt voldaan. Het kabinet zal zich daarom de komende maanden op een volwaardige kabinetsreactie op het advies van de heer Nijpels bezinnen, waarin deze randvoorwaarden uitgewerkt zullen worden. Hier zal onder andere worden ingegaan op de invulling van het voorzitterschap van de klimaattafel en op de capaciteit en overige ondersteuning die nodig is om deze klimaattafel en de daaruit voortvloeiende plannen tot een succes te maken. Deze kabinetsreactie ontvangt uw Kamer na de zomer en zal in nauw overleg met het Openbaar Lichaam Bonaire tot stand komen.

Tot slot is de heer Nijpels verzocht om te inventariseren wat de mogelijkheden zijn om een vergelijkbaar concept op Saba en Sint Eustatius op te zetten. Duidelijk is dat er geen sprake is van een *one size fits all*-oplossing en dat er per eiland gekeken moet worden naar de meest effectieve manier om in kaart te brengen wat er nodig is om deze weerbaarder te maken tegen de gevolgen van klimaatverandering. Hier ga ik de komende maanden graag het gesprek over aan met het bestuur van Saba en Sint Eustatius. Dit zal ook worden meegenomen in de kabinetsreactie.

R.A.A. Jetten Minister voor Klimaat en Energie